

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Internacionalizace, spolupráce, inovace, reflexe a evaluace v přípravě budoucích učitelů

CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_068/0015764

Sylabus předmětu

Didaktická aplikace nejnovějších dějin

KHI /NDEU

Autor sylabu

PhDr. Miroslav Breitsfelder, Ph.D.

Záznam úprav sylabu předmětu NDEU

Pracoviště / Zkratka:	KHI / NDEU
Název dlouhý:	Didaktická aplikace nejnovějších dějin
Akreditováno / Kredity:	Ano, 4 kred.
Rozsah hodin:	Přednáška 1 [HOD/TYD] Seminář 2 [HOD/TYD]
Akademický rok:	2020/2021
Způsob zakončení:	Zkouška (Kombinovaná)
Vyučovaný semestr:	Zimní + Letní
Profilující předmět:	Ne

Cíle předmětu (anotace)

Motivovat budoucí učitele k poutavé a pestré výuce nejnovějších dějin v návaznosti na předchozí výuku dějepisu. Kurz představí možné způsoby výkladu, fixace a evaluace nejnovějších dějin. Vysvětlí úzkou souvislost moderních dějin se současnými událostmi a upozorní na rozšířené možnosti práce s publikovanými dokumenty, filmovými a zvukovými záznamy, stejně jako na práci s elektronickými médii, vyhledáváním obrazových a textových materiálů na internetu, jejich další zpracování a použití ve vyučování. Studenti si osvojí dovednost zhodnotit pojetí učiva z dějin 20. století v různých učebnicích a posoudí didaktickou účinnost jednotlivých pojetí. Prostřednictvím analýzy výukových situací získají dovednost reflektovat výuku, identifikovat kritická místa kurikula, provést jejich analýzu a navrhnout i kriticky posoudit alteraci.

Požadavky na studenta

Dobrá znalost faktografie nejnovějších dějin, orientace v odborné historické literatuře, obecné didaktice a RVP. Vypracování přípravy vyučovací hodiny na dané téma s vystoupením v semináři, prokázaná znalost literatury (minimálně dvou titulů). Zápočtový test.

Obsah

1. Problematika výuky nejnovějších dějin: sporná a bílá místa.
2. Záležitost motivace žáků: od rytířů k tankům, od hladomoren ke koncentračním táborům.
3. Zločinné ideologie 20. století: socialismus, komunismus, fašismus. Souvislosti a rozdíly. Zhodnocení pojetí učiva v různých učebnicích.
4. Antisemitismus a rasismus I. Vývoj a důsledky do roku 1945
5. Antisemitismus a rasismus II. Soudobé zdroje a interpretace.
6. Války, najmě světové: střet dobra a zla? Hodnocení učiva v učebnicích z hlediska přiměřené náročnosti.
7. Studená válka a sjednocování Evropy. Vývoj a další cesty? Návrh alterace.
8. Tzv. Třetí svět – kde končí „vina bílého muže“? A co „politická korektnost“?
9. Zhroucení komunismu, konec dějin a střet civilizací. Tak či tak? Návrh alterace.
10. Jak vyjít s výukovým časem? Existují „nedůležité“ dějiny? Propojení učiva s komunikační výchovou.

Garanti a vyučující

Garant: PhDr. Miroslav Breitfelder, Ph.D.

Přednášející: PhDr. Miroslav Breitfelder, Ph.D.

Vede seminář: PhDr. Miroslav Breitfelder, Ph.D.

Literatura

Doporučená

Popper, K. R. Bída historicismu. Vyd. 2. Praha: Oikoymenth, 2000. ISBN 80-86005-80-1.

Žáček, P. Boje o minulost. Deset let vyrovnávání se s komunistickou minulostí – pokus o předběžnou bilanci. Brno, 2000. ISBN: 80-85947-48-X.

Rupnik, J. Dějiny Komunistické strany Československa. Od počátků do převzetí moci. Vyd. v tomto překladu 1. Praha, 2002. ISBN 80-200-0957-4.

Johnson, P. Dějiny 20. století. Praha, 1991. ISBN 80-85336-07-3.

Nolte, E. Fašismus ve své epoše. 1 vyd. Praha: Argo, 1998. ISBN 80-7203-107-4.

Aron, Raymond. Historie XX. století. 1 vyd. Praha: Academia, 1999. ISBN 80-200-0778-4.

Tigrid, P. Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu. 4. vyd., v Odeonu 3. vyd. Praha, 1992. ISBN 80-207-0355-1.

Kaplan, K. Největší politický proces. M. Horáková a spol. 2. vyd. Brno, 1995. ISBN 80-85765-58-6.

Kolektiv autorů. Přes práh totality. Metodická příručka pro výuku moderních československých a českých dějin po druhé světové válce. Zlín, 2009. ISBN: 978-80-254-7628-4.

Service, R. Soudruzi. Světové dějiny komunismu. Praha, 2009. ISBN 978-80-257-0105-8.

Pipes, R. Vixi. Paměti nezařaditelného. Praha, 2005. ISBN 80-204-1296-4.

Scruton, R. Západ a ti druzí. Globalizace a světová teroristická hrozba. Brno, 2007. ISBN 978-80-7346-042-2.

Kaplan, K., Hejl, V. Zpráva o organizovaném násilí. Praha, 1990. ISBN: 80-85207-01-X.

Breitfelder, M., Východská, H. 50. léta a videosvědectví dětí politických vězňů. Metodická příručka pro pedagogické pracovníky. Praha, 2009. ISBN 978-80-254-7810-3.

Zubov, A., B. (ed.), Dějiny Ruska 20. století. Díl I. 1894-1939. Praha: Argo, 2014. ISBN 978-80-257-0921-4.

Zubov, A., B. (ed.) Dějiny Ruska 20. století. Díl II. 1939-2007. Praha: Argo, 2015. ISBN 978-80-257-0964-1.

Zubov, A., B. Rusko 1917: katastrofa: přednášky o ruské revoluci. Praha: Argo, 2021. 227 s. ISBN 978-80-257-3445-2.

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava prezentace (referátu) [1-10]	10
Příprava na souhrnný test [10-40]	10
Kontaktní výuka	20
Vypracování seminární práce v magisterském studijním programu [40-50]	40
Celkem	80

Předpoklady

Odborné znalosti – pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

- aplikovat nejen povšechné znalosti didaktické a pedagogické – obzvláště důležitá je zevrubná znalost fakt a souvislostí z československých i obecných dějin 20. století jako základního předpokladu jejich interpretace a následné výuky.

Výsledky učení

Odborné znalosti – po absolvování předmětu dokáže student:

- navrhnout různé formy prezentace dějepisné látky doby nejnovějších ve formách přístupné žákům základní školy,
- ovládnout metody práce nejen s učebnicí, mapou a dalšími „klasickými“ pomůckami, ale také vyhledávat, zpracovávat, analyzovat, a především zpřístupňovat informace z internetových a multimediálních zdrojů,
- zdůvodnit provázanost československých i obecných dějin, stejně jako fakt, že dějiny probíhají i v nejbližším okolí domova a právě teď,
- zhodnotit pojetí učiva nejnovějších dějin v různých učebnicích a posoudit didaktickou účinnost jednotlivých pojetí,
- identifikovat kritická místa kurikula ve výuce nejnovějších dějin, provést jejich analýzu a navrhnout alteraci.

Hodnoticí metody

Odborné znalosti – odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnoticími metodami:

- demonstrace dovedností (praktická činnost),
- seminární práce,
- skupinová prezentace.

Vyučovací metody

Odborné znalosti – pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Internacionalizace, spolupráce, inovace, reflexe
a evaluace v přípravě budoucích učitelů
CZ.02.3.68/0.0 /0.0 /19_068/0015764

- výuka podporovaná multimédií,
- samostudium,
- prezentace práce studentů,
- diskuse,
- online výuka.